



PRAKTIČTÍ LÉKAŘI VE STÍNU EPIDEMIE

Vybrané otázky z dotazníkového šetření
pro

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK

PhDr. Václav Moravec, PhD.

PhDr. Jaromír Volek, PhD.



I. Design výzkumu

- ⌋ **Cíl:** Popis a analýza vybraných názorů, profesních a politických postojů praktických lékařů, členů sdružení praktických lékařů.
- ⌋ **Metoda:** data byla sbírána formou online dotazování (CAWI) – respondenti vyplnili online dotazník prostřednictvím linku zaslaného e-mailem.
- ⌋ **Nástroj sběru dat:** dotazník
- ⌋ **Termín sběru dat:** 11. 1 – 7.2. 2021
- ⌋ **Velikost výběrového souboru:** 1163 respondentů
- ⌋ **Zpracování dat:** v programech SPSS a Q Research Software.
- ⌋ Poznámka ke zpracování: procentuální údaje v tabulkách a grafech jsou pro větší přehlednost zaokrouhleny na celá čísla. Z důvodu zaokrouhlení nemusí být výsledný součet procent v některých případech roven 100 %.

Pro dosažení přesnější shody struktury výběrového souboru se základním souborem jsme realizovali multifaktorové vážení, aby výběrový soubor reprezentoval strukturu základního souboru – populace praktických lékařů, a to z hlediska pohlaví a věku, lokality vykonávané praxe Podklad pro určení statistických vah tvoří demografická struktura praktických lékařů dle evidenčních (ÚZIS 2020).

pohlaví	N	%
muž	390	33,5
žena	773	66,5
celkem	1163	100

věk	N	%
do 29	19	1,7
30-34	88	7,6
35-39	138	11,8
40-44	120	10,3
45-49	138	11,8
50-54	141	12,1
55-59	116	10,0
60-64	193	16,6
65-70	210	18,1
celkem	1163	100



2. Vztah k vakcinaci

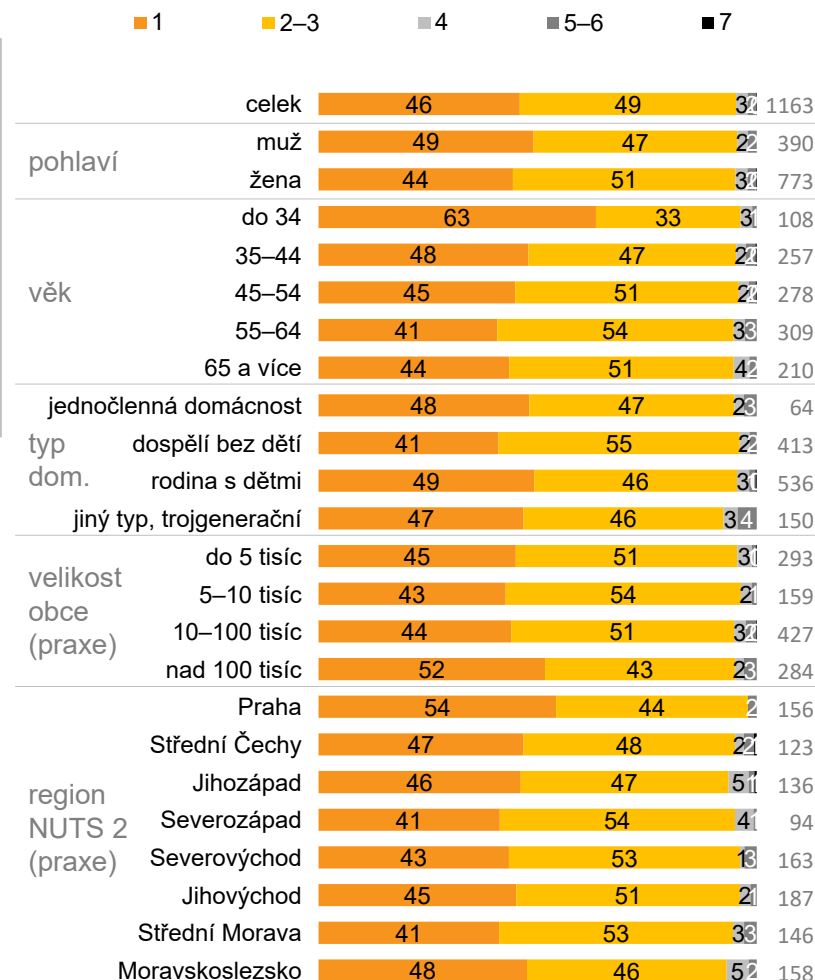
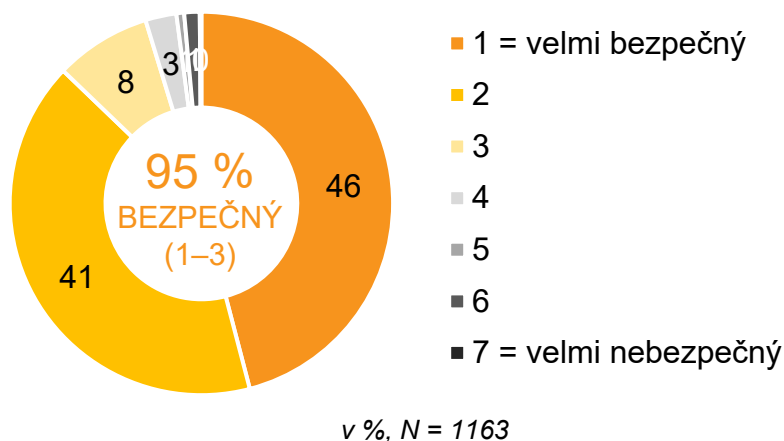
Bezpečnost principu vakcinace



„Jak je podle vašeho názoru princip vakcinace obecně bezpečný?“ (Q38)

Velká většina praktických lékařů považuje obecně princip vakcinace za bezpečný. Téměř polovina (46 %) zvolila *variantu velmi bezpečný*.

Tento názor je více méně rovnoměrně rozložen ve všech sledovaných sociodemografických skupinách. Nejsilnější podporu deklarovali nejmladší lékaři (do 34 let), mezi kterými akcentovala více než polovina (63 %) krajní pozici – velmi bezpečný.



Úroveň vládního informování o vakcinaci proti COVID-19

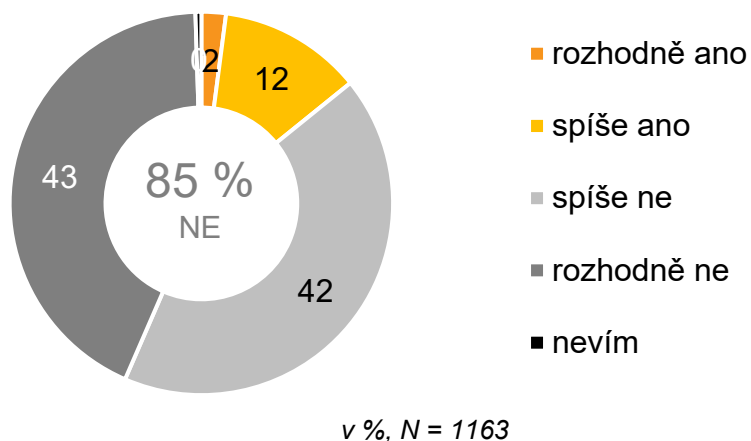


FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

„Informuje podle vašeho názoru vláda laickou veřejnost dostatečně o připravované vakcinaci proti COVID-19?“ (Q39)

Praktičtí lékaři považují ve velké většině informování veřejnosti o připravované vakcinaci za nedostatečné. Nejkritičtější jsou nejmladší lékaři (do 34 let), mezi kterými je nespokojeno 95 % respondentů.

Tento názor je více méně rovnoměrně rozložen ve všech sledovaných sociodemografických skupinách. Relativně, nadprůměrně je spokojena pouze čtvrtina (25 %) lékařů starších 65 let.



■ rozhodně ano ■ spíše ano ■ spíše ne ■ rozhodně ne ■ nevím

	celek	2	12	42	43	1163
pohlaví	muž	3	12	41	43	390
	žena	2	12	43	43	773
věk	do 34	14		33	62	108
	35–44	1	8	41	51	257
	45–54	1	8	49	41	278
	55–64	3	15	41	40	309
	65 a více	3	22	43	31	210
typ dom.	jednočlenná domácnost	3	12	42	43	64
	dospělí bez dětí	3	15	42	39	413
	rodina s dětmi	2	9	42	48	536
	jiný typ, trojgenerační	1	15	45	38	150
velikost obce (praxe)	do 5 tisíc	1	15	41	42	293
	5–10 tisíc	2	9	50	37	159
	10–100 tisíc	2	11	41	45	427
	nad 100 tisíc	2	12	42	44	284
region NUTS 2 (praxe)	Praha	1	11	42	46	156
	Střední Čechy	1	12	42	43	123
	Jihozápad	2	14	41	43	136
	Severozápad	2	11	46	41	94
	Severovýchod	1	9	44	45	163
	Jihovýchod	2	14	46	38	187
	Střední Morava	2	12	36	49	146
	Moravskoslezsko	4	14	43	39	158

Dostatek informací o vakcinaci proti COVID-19 z pohledu praktického lékaře

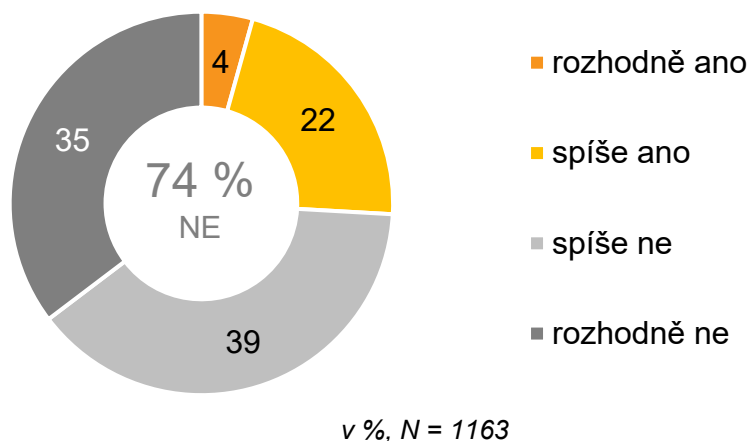


FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

„Máte vy z pohledu výkonu profese praktického lékaře dostatek informací o připravované vakcinaci?“ (Q40)

Výrazná většina lékařů (74%) deklarovala v době sběru dat (11. 1 – 7.2. 2021) nedostatek informací o připravované vakcinaci.

Tento názor je více méně rovnoměrně rozložen ve všech sledovaných sociodemografických skupinách. Relativně nejvíce je spokojeno (36 %) lékařů starších 65 let.



		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	
	celek	4	22	39	35	1163
pohlaví	muž	4	21	40	35	390
	žena	4	22	38	36	773
věk	do 34	1	18	29	51	108
	35–44	3	15	38	43	257
	45–54	4	21	37	38	278
	55–64	4	25	44	27	309
	65 a více	8	28	38	26	210
typ dom.	jednočlenná domácnost	3	22	38	37	64
	dospělí bez dětí	5	25	40	30	413
	rodina s dětmi	3	19	38	39	536
	jiný typ, trojgenerační	8	20	36	36	150
velikost obce (praxe)	do 5 tisíc	4	20	43	33	293
	5–10 tisíc	4	16	44	35	159
	10–100 tisíc	4	23	37	36	427
	nad 100 tisíc	5	24	33	37	284
region NUTS 2 (praxe)	Praha	3	23	30	44	156
	Střední Čechy	3	21	40	36	123
	Jihozápad	5	21	41	34	136
	Severozápad	5	24	39	32	94
	Severovýchod	5	19	38	39	163
	Jihovýchod	5	20	41	34	187
	Střední Morava	3	26	38	33	146
	Moravskoslezsko	6	20	46	29	158

Chybějící informace o vakcinaci proti COVID-19



FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

„Jaké informace vám chybí? Můžete uvést více důvodů.“ (Q41)

Lékaři v době sběru dat postrádali zvláště *podrobný popis vakcinačního plánu* (90 %) a *informace o silných a slabých stránkách vakcín*, které budou v ČR používány. V otevřené otázce uváděli lékaři nejvíce absenci *časového plánu* (10 %) a *informace o organizaci dodávek vakcín* (8 %).

JINÉ INFORMACE (spontánně)



v %, N = 862, nemají dostatek
informací o vakcinaci proti COVID-19



v %, N = 862, nemají dostatek informací o vakcinaci
proti COVID-19, kategorizované spontánní odpovědi

Názor na povinnou vakcinaci proti COVID-19

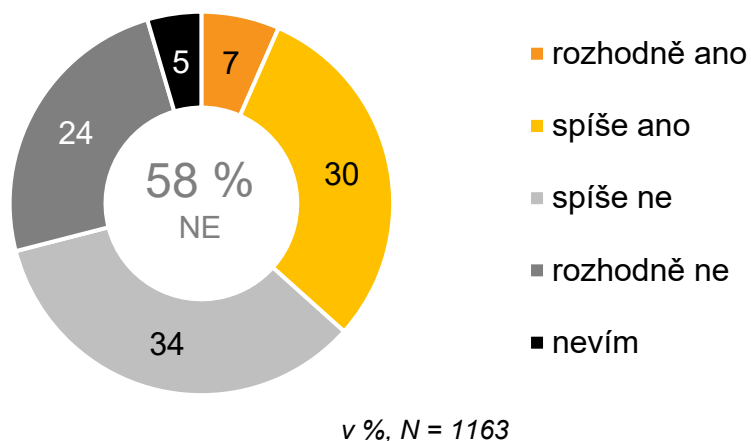


FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

„Měla by být vakcinace proti onemocnění COVID-19 povinná?“ (Q43)

Mírná většina lékařů (58 %) odmítá, aby byla vakcinace proti onemocnění COVID-19 povinná. Více než třetina (37 %) naopak tuto povinnost požaduje.

Tento názor je více méně rovnoměrně rozložen ve všech sledovaných sociodemografických skupinách. Relativně, nejvíce požadují povinnou vakcinaci nejstarší a nejmladší lékaři (45%/ 43%).



rozhodně ano spíše ano spíše ne rozhodně ne nevím

	celek	7	30	34	24	5	1163
pohlaví	muž	9	31	31	25	5	390
	žena	5	30	36	24	4	773
věk	do 34	10	33	31	24	3	108
	35–44	4	26	36	29	5	257
	45–54	5	27	34	32	2	278
	55–64	5	33	36	18	7	309
	65 a více	12	33	33	18	4	210
typ dom.	jednočlenná domácnost	9	33	30	27	1	64
	dospělí bez dětí	8	34	34	18	6	413
	rodina s dětmi	5	26	36	29	3	536
	jiný typ, trojgenerační	6	32	31	24	6	150
velikost obce (praxe)	do 5 tisíc	7	33	28	26	6	293
	5–10 tisíc	5	27	35	27	6	159
	10–100 tisíc	8	31	36	21	4	427
	nad 100 tisíc	6	28	37	26	4	284
region NUTS 2 (praxe)	Praha	6	29	37	25	3	156
	Střední Čechy	4	31	37	22	6	123
	Jihozápad	5	25	36	25	9	136
	Severozápad	5	34	37	21	3	94
	Severovýchod	5	26	34	33	2	163
	Jihovýchod	7	31	35	22	5	187
	Střední Morava	8	32	30	26	3	146
	Moravskoslezsko	11	32	30	20	6	158

Podpoření ochoty populace podstoupit očkování proti COVID-19



FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

„Co by podle vás podpořilo ochotu běžné populace podstoupit očkování proti COVID-19?“ (Q44)

V odpovědích na otevřenou otázku akcentovala dominantně více než polovina lékařů roli *pravdivého informování, vysvětlování a edukace* (52 %).



v %, N = 1163,
kategorizované
spontánní odpovědi
s četností > 1 %

Důvěra ve vakcíny proti COVID-19

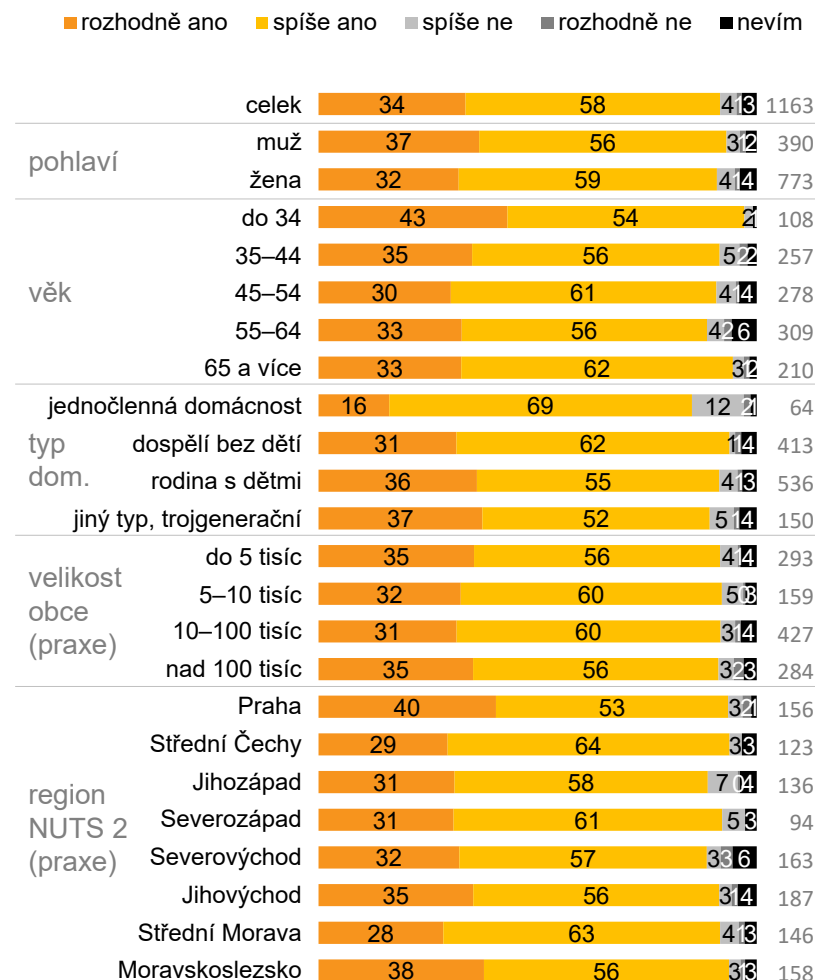
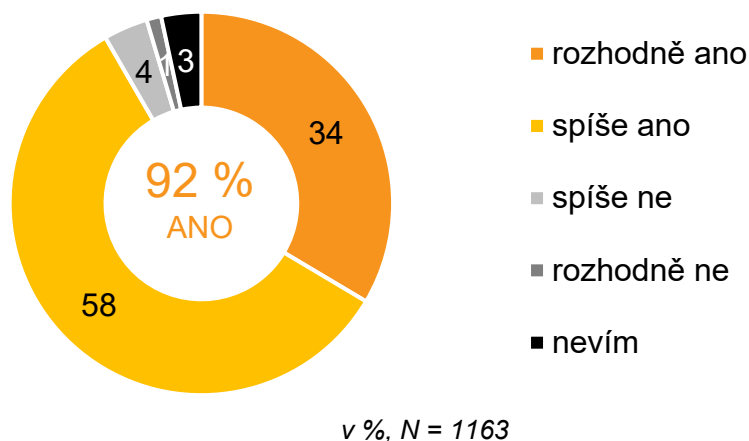


FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

„Důvěřujete vakcínám proti onemocnění COVID-19, které budou aplikovány v příštím roce?“ (Q45)

Lékaři deklarovali vysokou obecnou důvěru k vakcínám, o kterých předpokládali, že budou aplikovány v ČR (92 %). Toto pozitivní obecné očekávání de facto koresponduje s obecnou důvěrou k vakcinaci.

Důvěra je více méně rovnoměrně rozložena ve všech sledovaných sociodemografických skupinách.



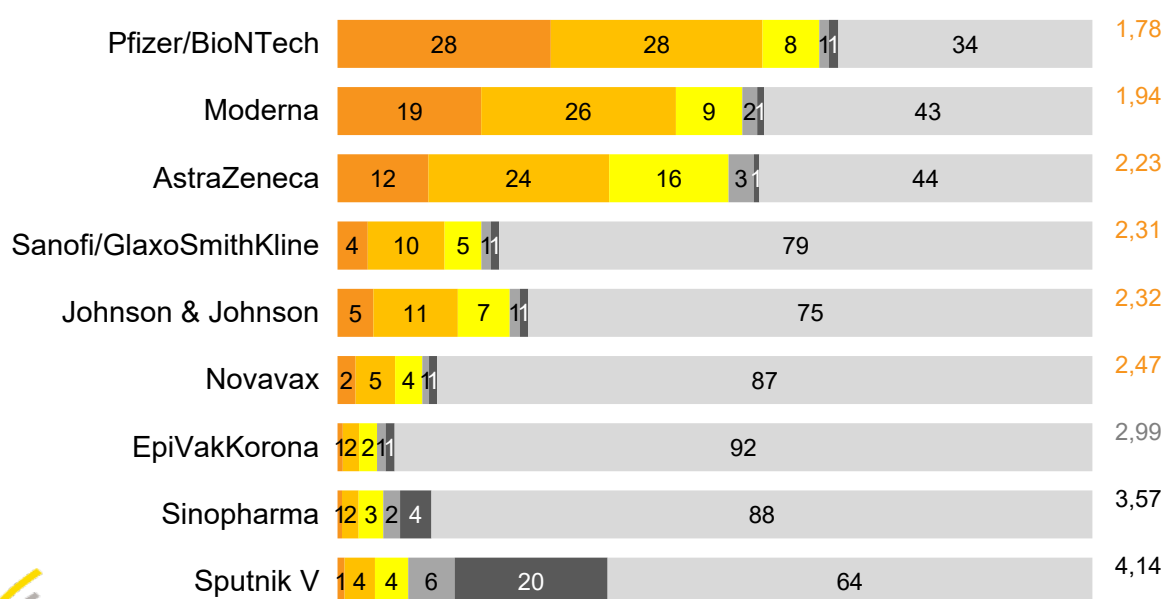
Důvěra ke konkrétním vakcínám



„Máte mezi vakcínami proti onemocnění COVID-19 takové, kterým důvěřujete více, nebo naopak méně? Ohodnoťte následující vakcíny za pomoci školních známek, kde 1 znamená výbornou, 2 velmi dobrou, 3 dobrou, 4 dostatečnou a 5 nedostatečnou. Pokud nedokážete kvalitu vakcíny posoudit uveďte 9.“ (Q45)

Na rozdíl od obecné akceptace vakcinace, je důvěra ke konkrétním vakcínám výrazně diferencovaná. Největší důvěru adresovali lékaři vakcíně od společnosti *Pfizer/BioNTech* (průměrná známka, 1,78). Naopak nejméně důvěryhodná se lékařům jevila ruská vakcína *Sputnik V* (průměrná známka 4,14) a čínská vakcína od společnosti *Sinopharma* (průměrná známka 3,57). Zatímco tuto vakcínu neumělo posoudit 88 % respondentů, u Sputniku se jednalo „jen“ o 64 % lékařů. Korektní srovnání tak vyžaduje reflektovat úroveň známosti daných vakcín, která byla na přelomu ledna/února u tří nejlépe hodnocených podstatně vyšší, byť i v jejich případě neměla více než třetina lékařů (34%-44%) dostatek informací k jejich posouzení. O ne/přijatelnosti uvedených vakcín tak rozhodne až jejich bližší představení a případná certifikace, což platí zvláště pro vakcíny s nejhorším hodnocením.

■ 1 = výborná ■ 2 = velmi dobrá ■ 3 = dobrá ■ 4 = dostatečná ■ 5 = nedostatečná ■ neumím posoudit



PRŮMĚR (bez odpovědí „neumím posoudit“)

7 respondentů spontánně uvádí vakcínu CureVac s průměrným hodnocením 1,71.



Česká republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Vrchlického sad 4

602 00 Brno

tel.: +420 532 191 470

fax: +420 532 191 475

e-mail: info@focus-agency.cz

www.focus-agency.cz

Slovenská republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Sládkovičova 4

810 00 Bratislava

tel.: +421 252 931 366

fax: +421 252 931 378

e-mail: info@focus-research.sk

www.focus-research.sk

Dáváme datům smysl

... již více než 20 let!